

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Victor Boico, Nadejda Toma, Anatolie Țurcan, Elena Cobzac

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Bălți Prisacari Lilia, prin care se solicită casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe

Borozan Ivan Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat r-nul Xxxxx s. Xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 08.12.2017 – până la 15.02.2018

instanța de apel:

de la 15.03.2018 – până la 23.05.2018

instanța de recurs ordinar:

de la 01.08.2018 – până la 20.11.2018

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca sediul Central din 15 februarie 2018, Borozan Ivan Xxxxx, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În baza art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune de 3 ani, dacă Borozan Ivan nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportarea sa va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Borozan Ivan la data de 25 septembrie 2017, în jurul orei 18:00, deținând permis de conducere nr. xxxxx de categoria „B” eliberat la 20.04.2012, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, confirmată prin concluzia raportului de expertiză judiciară nr. 792 din 27.10.2017, potrivit căreia în sângele lui Borozan I. s-a depistat alcool etilic în cantitate de 1,13 g/l, încălcând cerințele art. 14 pct. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, care stipulează că conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, însă acesta a urcat la volanul automobilului de model „Mercedes” cu n/î XXXXX

unde, având în calitate de pasageri pe Rotari Tatiana și Zabolica Igor a început deplasarea și conducând cu exces de viteză din satul Redi-Cereșnovăț r-nul Soroca spre traseul M-2 Soroca-Chișinău, încălcând cerințele art. 45 alin. (1) a Regulamentului Circulației Rutiere, care determină că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situații periculoase; c) starea tehnică a vehiculului; d) condițiile rutiere; e) situația rutieră, precum și cerințele art. 45 alin. (2) a RCR, care prevede că în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de către conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, nu a manifestat prudență la drum, neglijând excesul de viteză sub forma încrederii exagerate, a pierdut controlul automobilului și s-a tamponat într-un copac de pe marginea acostamentului în urma cărui fapt pasagerul Zabolica Igor, a decedat la fața locului, iar pasagera Rotari Tatiana a fost internată la Spitalul Raional Soroca.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 193 „A” din 13.10.2017 la examinarea medico-legală a documentelor medicale ale lui Rotari Tatiana, s-au stabilit prezența vătămarilor corporale grave, după criteriul pericol pentru viață.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 228 „A” din 21.11.2017, moartea lui Zabolica Igor este violentă și a survenit în rezultatul leziunilor incompatibile cu viața, ce se confirmă prin datele necropsiei. La examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat traume ce au legătură cauzală directă cu decesul și se califică ca vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață. În sângele cadavrului s-a depistat 1,2 g/l de alcool etilic, ceea ce la persoane vii produce o stare de ebrietate alcoolică de grad ușor.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, faptele inculpatului Boroșan Ivan, au fost calificate *de drept* în baza art. 264 alin. (4) Cod penal – încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare care a cauzat din imprudență decesul unei persoane, precum și cauzarea leziunilor corporale grave la o altă persoană, săvârșită în stare de ebrietate alcoolică.

3. Sentința a fost atacată la data de 01 martie 2018 cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Boroșan I., să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă de 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani și a încasa din contul inculpatului cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor și foile printate la caz, în sumă totală de 4.001, 8 lei.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- instanța de judecată a stabilit just circumstanțele cauzei, corect a calificat acțiunile săvârșite de către inculpatul Boroșan I., însă greșit a individualizat

pedeapsa aplicată acestuia, reținând împrejurări cum ar fi: recunoașterea vinei, căința sinceră, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, repararea benevolă a pagubei cauzate prin infracțiune;

- circumstanțele menționate mai sus și descrise în sentință reprezintă prin sine temeiuri de atenuare a pedepsei pentru inculpat, însă nu sunt suficiente pentru a-i suspenda executarea pedepsei;

- instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că, în urma comiterii infracțiunii imputate inculpatului a decedat o persoană, iar alta s-a ales cu leziuni corporale grave, adică s-au produs consecințe ireparabile. De asemenea, nu s-a ținut cont de faptul că inculpatul a condus automobilul fiind în stare de ebrietate alcoolică;

- prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 24 și art. 61 alin. (2) Cod penal, aplicând neîntemeiat suspendarea condiționată a executării pedepsei;

- este eronată poziția instanței de judecată referitor la solicitarea procurorului ce ține de încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în sumă totală de 4.001,8 lei, deoarece contravine prevederilor art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, unde este stipulat că instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare;

- aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal este disproporțională cu prejudiciul cauzat de către inculpat, care a comis o infracțiune gravă soldată cu decesul unei persoane și cauzarea leziunilor corporale grave altei persoane, prejudicii ce nu pot fi remediate, iar aplicarea pedepsei cu închisoare și executare reală va restabili echitatea socială și va preveni săvârșirea de noi infracțiuni de același gen de către inculpat și alte persoane.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 mai 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către procuror și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a considerat că, prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului a acordat deplină eficiență și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, iar ținând cont de circumstanțele reale și personale, precum și de persoana vinovată, corect i-a fost stabilită acesteia pedeapsă sub formă de închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani, cu aplicarea art. 90 Cod penal, suspendându-i condiționat executarea pedepsei pe un termen de 5 ani.

Instanța de apel, ținând cont de circumstanțele stabilite la caz, de faptul că inculpatul are la întreținere doi copii minori, are grad de dezabilitate sever, anterior nu a fost condamnat, la locul de trai se caracterizează pozitiv, a recunoscut vinovăția și se căiește sincer, a recuperat prejudiciul părților vătămate și nu sunt careva pretenții, a considerat astfel că prima instanță corect a numit inculpatului pedeapsă cu închisoare, cu respectarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, cu suspendarea executării pedepsei închisorii pe un termen de probă maxim, precum și cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen

maxim, pedeapsa fiind în limitele prevederilor legale.

În opinia instanței de apel, pedeapsa inculpatului a fost stabilită cu respectarea principiului individualizării pedepsei penale, fiind echitabilă faptelor infracționale săvârșite și în limitele legii, în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și care va atinge scopul de corectare, și reeducare a inculpatului, careva temeieri de modificare a sentinței în latura pedepsei cu agravarea acesteia, precum a solicitat procurorul, nu au fost stabilite.

Reeșind din cele expuse, instanța de apel a considerat necesar a respinge apelul declarat de procuror ca nefondat, pedeapsa stabilită inculpatului fiind just individualizată, argumentele invocate de procuror sunt în contradicere cu aspectele de fapt ale cauzei.

De către instanța de apel s-a ținut cont și de poziția părților vătămate la caz, care nu au avut pretenții și au solicitat ca inculpatului să nu-i fie aplicată o pedeapsă aspră.

Privitor la criticile invocate de procuror, precum că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu este proporțională cu prejudiciul cauzat de inculpat, instanța de apel a considerat că totuși este posibilă corectarea vinovatului fără a fi izolat de societate, în contextul în care pedeapsa numită inculpatului este prevăzută de legislator. La aplicarea pedepsei inculpatului de către prima instanță nu au fost încălcate principiile de stabilire a pedepsei, care a fost numită în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

Circumstanțele stabilite în speță, cu referire la persoana inculpatului, impun concluzia că, lipsesc temeieri de a presupune că trimiterea acestuia spre executare imediată a pedepsei cu închisoare, după cum a solicitat partea acuzării, învederând faptul că pedeapsa penală îndeplinește și funcția de constrângere, conținând un anumit grad al privării de drepturi, însă aceasta nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate, astfel afirmațiile procurorului de către instanța de apel au fost respinse, respectiv temeieri de agravare a pedepsei inculpatului nu au fost stabilite.

Totodată, instanța de apel a constatat că, judecând cauza penală în privința lui Borozan I., în latura încasării cheltuielilor judiciare, parte în care la fel sentința a fost atacată, prima instanță nu a admis derogări de la procedura penală, din care considerente apelul declarat în această latură s-a conchis de a fi respins ca nefondat, deoarece temeieri de casare a hotărârii judecătorești, din motivele invocate de procuror, nu au fost constatate.

La acest capitol, instanța de apel învederând prevederile art. 143 alin. (1) pct. 1), 2) Cod de procedură penală a menționat că, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

S-a reținut din materialele cauzei penale că, la etapa urmăririi penale au fost

dispuse și efectuate expertize judiciare soldate cu: raport de constatare nr. 116 din 21.11.2017, cu suportarea cheltuielilor în mărime de 2.706 lei; raport de expertiză judiciară nr. 228 A din 21.11.2017, cu cheltuieli în sumă de 320 lei; raport de expertiză judiciară nr. 792 din 27.10.2017, cu cheltuieli în sumă de 210 lei; raport de expertiză judiciară nr. 192 „A” din 13.10.2017, cu cheltuieli în sumă de 320 lei; raport de expertiză judiciară nr. 193 „A” din 13.10.2017, cu cheltuieli în sumă de 320 lei; cheltuielile invocate de procuror pentru determinarea alcoolului în sânge în rezultatul analizei nr. 4 din 25.09.2017, cu cheltuieli suportate în sumă de 116 lei; 88 de foi la preț de 0,114 lei pentru o foaie, în total în sumă de 10,03 lei; 56 de foi printate la preț de 0,175 lei pentru o foaie, în total în sumă de 9,8 lei, în total cheltuieli în sumă de 4001,8 lei.

Așadar, constatarea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate de către Borozan I., prin testarea alcoolscopică a fost stabilită de agentul constator, la fel și cheltuielile suportate pentru foi, acestea sunt incluse în cheltuieli pentru acțiuni procesuale, ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

La fel și expertizele dispuse de către organul de urmărire penală pentru determinarea leziunilor corporale și aprecierea vătămărilor corporale cauzate părților vătămăte, în urma pornirii urmăririi penale pe cauza penală dată, de asemenea constituie acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

În sensul dat, instanța de apel a statuat că, cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, precum și alte acțiuni procesuale, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statului.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Borozan I., să-i fie stabilită pedeapsă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 5 ani, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal și încasarea din contul ultimului a cheltuielilor judiciare în sumă totală de 4001,8 lei.

În motivarea recursului ordinar procurorul invocă argumente similare cu cele din apel, reiterând că în cauza supusă judecării argumentele la care a făcut trimitere instanța de apel sunt neîntemeiate, deoarece nu s-au luat în considerație și alte circumstanțe ale cauzei, care după nivelul de gravitate prevalează cu mult asupra temeiurilor de atenuare a pedepsei pentru inculpat și la care a făcut referință instanța și anume că, inculpatul a comis o infracțiune, ce potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, face parte din categoria celor grave, fiind comisă în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, conducând mijlocul de transport cu exces de viteză, în rezultatul căreia o persoană a decedat la fața locului, iar altă persoană a suferit leziuni corporale grave periculoase pentru viață.

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis în partea modului de executare a pedepsei, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, să caseze total sau parțial hotărârea atacată, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Din dispoziția legală menționată mai sus rezultă că, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel și de fond, inclusiv și să le caseze parțial, în cazul constatării comiterii erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate.

Reieșind din prevederile alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

În recursul declarat, procurorul invocă de drept temeiul de casare stipulat la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, însă din textul recursului Colegiul întrevode și semnalarea cazului de casare prevăzut la pct. 10) al normei enunțate mai sus și anume, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Tot din conținutul recursului declarat, rezultă că autorul acestuia își exprimă dezacordul aplicării de către instanțele de fond a prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, stabilit inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, adoptând soluții eronate în acest sens, deoarece pedeapsa numită ultimului este neproportională circumstanțelor stabilite la caz, fiind una blândă, ce nu va atinge scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea persoanei vinovate și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și altor persoane.

Analizând hotărârile judecătorești atacate sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, în prezenta speță, Colegiul penal consideră că, soluțiile instanțelor de fond în latura stabilirii modului de executare a pedepsei sunt neîntemeiate, la adoptarea cărora nu s-a ținut cont în deplină măsură de dispoziția alin. (1) art. 75 Cod penal, ce prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs relevă că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deci, Colegiul menționează că, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Prin urmare, termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește luând în considerație și de personalitatea infractorului, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

În prezenta cauză supusă judecării, se atestă că inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni grave, prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal.

Din conținutul părții descriptive a sentinței, la capitolul stabilirii tipului și termenului pedepsei inculpatului, prima instanță a ținut cont că, potrivit art. 16, 18 Cod penal faptele prejudiciabile comise de ultimul constituie o infracțiune gravă din imprudență, ca circumstanțe atenuante reținând faptul că a săvârșit infracțiune gravă pentru prima dată din imprudență, circumstanțe agravante nu au fost stabilite, iar la locul de trai inculpatul se caracterizează pozitiv și la evidența medicului narcolog nu se află, stabilindu-i pedeapsă ținând cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și sancțiunea art. 264 alin. (4) Cod penal – 3 ani închisoare, adică mai aproape de limita minimă prevăzută de lege.

După efectuarea acestei proceduri de individualizare și stabilirea termenului pedepsei cu închisoare, instanțele de judecată urmează să continue operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului, urmează a fi pusă în executare ori sub condiția personalității acestuia

de a se corecta și resocializa se poate de concluzionat că, scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe o perioadă de probațiune.

În speța dată, prima instanță, luând în considerație persoana inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, a comis o infracțiune din imprudență, la locul de trai se caracterizează pozitiv, are la întreținere doi copii minori, dispune de grad de dizabilitate sever, a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele săvârșite, precum și a comportamentului inculpatului, care a recuperat benevol familiei victimei și părții vătămate prejudiciul material și moral, a conchis că este posibil de a-i stabili pedeapsă cu aplicarea art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, concluzii susținute și de către instanța de apel.

Studiind minuțios lucrările dosarului, în raport cu concluziile instanțelor de fond, Colegiul penal lărgit consideră, că instanțele ierarhic inferioare, la adoptarea soluțiilor în partea stabilirii pedepsei inculpatului, nu au ținut cont de toate criteriile de individualizare a pedepsei și incorect au conchis de a aplica prevederile art. 90 Cod penal în privința vinovatului.

Așadar, instanța de recurs notează că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

În același rând, Colegiul notează că, în textul art. 90 alin. (1) Cod penal, lexemul „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Îndeplinirea condițiilor de lege, poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, pentru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară.

În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei instanța după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei, prevăzute de art. 90 Cod penal, se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

În viziunea Colegiului lărgit, prima instanță și cea de apel insuficient au abordat condițiile ce vizează natura infracțiunii și faptul că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea acesteia.

În susținerea raționamentelor sale, instanța de recurs notează că, potrivit lucrărilor dosarului, inculpatul, deși a săvârșit o infracțiune din imprudență, adică

cea prevăzută la art. 264 alin. (4) Cod penal, această faptă prejudiciabilă a fost comisă în variantele agravate și anume în stare de ebrietate, și care a provocat decesul unei persoane și vătămare corporală gravă după criteriul pericol pentru viață în cazul celei de a doua persoană aflate în automobilul condus de către făptuitor, care potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, reprezintă o infracțiune gravă, atentând la relațiile sociale cu privire la siguranța traficului rutier, care pe cale de consecință subsidiar a afectat și relațiile sociale cu privire la sănătatea persoanei, în urma cărora a survenit decesul unui pasager al autovehiculului pe care îl conducea. Prin urmare, Colegiul reține, că instanțele de fond nu au învederat în măsură deplină consecințele produse de către inculpat, ce s-au soldat cu decesul unei persoane și vătămarea gravă cu pericol pentru viață pentru altă persoană.

În opinia Colegiului, deși la caz au fost reținute circumstanțele atenuante recunoașterea vinei, căința sinceră, recuperarea prejudiciilor succesului părții vătămate și respectiv celei de a doua părți vătămate, precum și caracteristica pozitivă a inculpatului, circumstanțe ce au stat și la baza stabilirii pedepsei minimale sub formă de închisoare, prevăzută de legea penală, totuși aceste circumstanțe sunt incomensurabile, în raport cu urmările prejudiciabile survenite, adică decesul unei persoane și cauzarea leziunilor corporale grave altei persoane, respectiv aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, nu este proporțională cu faptele prejudiciabile săvârșite.

Un alt aspect, în opinia instanței de recurs, care nu a fost abordat suficient de către instanțele de fond la individualizarea modului de executare a pedepsei este și faptul că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea acesteia.

Sub acest aspect, Colegiul penal menționează, că norma penală imputată inculpatului, este instituită de legislator pentru a fi apărate relațiile sociale cu privire la siguranța traficului rutier și sănătatea persoanelor, în contextul în care la moment un număr mare de încălcări a regulilor de securitate a circulației rutiere sau de exploatare a mijloacelor de transport, de către conducătorii autovehiculelor în Republica Moldova duc în cote majore la vătămări corporale și decesuri. Deci, în situația în care în urma săvârșirii infracțiunii de încălcarea a regulilor de securitate a circulației rutiere de către inculpat, care era în stare de ebrietate, cu provocarea decesului unei persoane și cauzarea leziunilor corporale grave altei persoane, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, în prezenta speță, nu va avea un impact scontat asupra atingerii scopului pedepsei penale, prevăzute la art. 61 alin. (2) Cod penal și anume restabilirea echității sociale și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Astfel, instanța de recurs, în speța dată, găsește întemeiate argumentele invocate în recursul declarat de procuror și constată că concluzia instanțelor de fond, precum că scopul legii penale poate fi atins și fără executarea pedepsei reale cu închisoare, aplicând prevederile art. 90 Cod penal, ca fiind eronată și neîntemeiată, și din aceste considerente o va exclude.

Totodată, nu se va considera faptul că, prin această soluție se înrăutățește situația condamnatului, deoarece ca agravare a situației condamnatului se subînțelege situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsa prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuă; situații de învinuire care esențial, după circumstanțe reale, diferă de cea de la început sau orice altă modificare a învinuirii, ce afectează dreptul inculpatului la apărare.

În altă ordine de idei, Colegiul lărgit consideră nefondată cerința procurorului de a încasa din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, în sumă de 4.001,8 lei suportate pentru efectuarea raporturilor de expertiză și rechizitele de birotică consumate în cauza dată și urmează a fi respinsă, deoarece acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, cheltuieli ce au fost trecute în contul statului.

Colegiul menționează că, normele procedural penale, în vigoare la momentul efectuării expertizei, nu prevedeau expres achitarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei obligatorii, cheltuieli ce se făceau din contul statului.

Faptul că alin. (2) din art. 143 Cod de procedură penală a fost abrogat nu are relevanță în speța dată, deoarece modificările în cauză sunt în vigoare din data de 09.02.2018, iar legea procedural penală nu are efect retroactiv, ținând cont de prevederile art. 3 Cod procedură penală, unde este stipulat că în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

Așadar, se reține că efectuarea expertizelor la caz, sunt acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării, fiind achitate din bugetul statutului în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prin numirea efectuării expertizelor, cheltuieli, care odată cu modificarea legii procesuale nu pot fi încasate de la inculpat.

Prin urmare, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanțelor de fond referitoare la respingerea solicitării înaintate de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpat a sumei de bani menționată mai sus, cu titlu de cheltuieli suportate.

8. În temeiul celor expuse, Colegiul penal conchide că, recursul declarat de procuror urmează a fi admis în partea modului de executare a pedepsei, cu casarea parțială a hotărârilor primei instanțe și celei de apel, în această parte, rejudecând

cauza și pronunțând o nouă hotărâre, prin care va fi exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 mai 2018 și sentința Judecătoriei Soroca, sediul central din 15 februarie 2018, în cauza penală în privința lui **Borozan Ivan Xxxxx**, în partea modului de executare a pedepsei, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre, conform căreia exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Borozan Ivan Xxxxx, se consideră condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani.

Termenul executării pedepsei cu închisoare stabilite lui Borozan Ivan Xxxxx, de calculat din momentul reținerii.

În rest, recursul declarat în partea solicitării încasării cheltuielilor judiciare se respinge ca inadmisibil.

Celelalte dispoziții ale hotărârilor judecătorești contestate, se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 decembrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Victor Boico

Nadejda Toma

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac